

ΠΗΓΗ: ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΝΕΦΗ

Λαμβάνοντας στοιχεία από το παράθεμα και σε συνδυασμό με τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στις σχέσεις πρίγκιπα Γεωργίου – Βενιζέλου και στη διαφορετική οπτική τους στο θέμα της λύσης του κρητικού ζητήματος.

«Στην αρχή οι σχέσεις του αρμοστή και του υπουργού του υπήρξαν στενές και η συνεργασία τους ομαλή. Όμως, η διεθνής θέση του νέου καθεστώτος, καθώς και οι μελλοντικοί του προσανατολισμοί έφεραν τα πρώτα σύννεφα

στις σχέσεις τους. Ο πρίγκιπας θεώρησε εσφαλμένα ότι οι συμπάθειες που διατηρούσε στις βασιλικές αυλές της Ευρώπης θα αρκούσαν για να υπερπηδηθούν τα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα των Δυνάμεων στην Κρήτη και να πραγματοποιηθεί η ένωση. Το οξύ πολιτικό του αισθητήριο επέτρεψε στον Βενιζέλο να αντιληφθεί εγκαίρως ότι η εξωτερική πολιτική του πρίγκιπα δεν είχε σοβαρά ερείσματα, κυρίως λόγω της αδυναμίας του ελληνικού κράτους να τη στηρίξει στρατιωτικά και διπλωματικά. [...]

Ο Βενιζέλος είχε πεισθεί ότι η μοναδική λύση σ' αυτό το αδιέξοδο ήταν η διεκδίκηση της πλήρους αυτονομίας. Η επιβολή ενός τέτοιου καθεστώτος θα μπορούσε να απαλλάξει την Κρήτη από τον θανάσιμο εναγκαλισμό των προστατών της. Ο αρχηγός της εκτελεστικής εξουσίας θα ήταν αιρετός από τον λαό και όχι εντολοδόχος των Δυνάμεων, όπως ο πρίγκιπας. Ακόμη, η Κρήτη θα δημιουργούσε τον δικό της στρατό (πολιτοφυλακή), γεγονός που θα οδηγούσε σε βαθμιαία αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων. Έτσι, η κρητική κυβέρνηση θα αποκτούσε πραγματική κυριαρχία και σε μία μελλοντική ευνοϊκή διεθνή συγκυρία θα μπορούσε να πραγματοποιήσει την ένωση. Το παράδειγμα της Ανατολικής Ρωμυλίας, που είχε ενσωματωθεί με πραξικόπημα στη βουλγαρική επικράτεια, ήταν διδακτικό και ταίριαζε απόλυτα στην περίπτωση της Κρήτης. [...] Ο Βενιζέλος ανέλυσε το σχέδιό του στον πρίγκιπα λίγο πριν αυτός αναχωρήσει για την Ευρώπη. Συνάντησε την απόλυτη άρνηση του Γεωργίου».

Νικόλαος Εμμ. Παπαδάκης, Ελευθέριος Βενιζέλος - Σελίδες μιας πολυτάραχης ζωής, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος», Χανιά, 2016, σ. 29-31